

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci

žalobce: **D. M.**
státní příslušnost X
hlášen k pobytu X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2025, č. j. OAM-1567/ZA-ZA12-P11-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2025, č. j. OAM-1567/ZA-ZA12-P11-2023, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2025, č. j. OAM-1567/ZA-ZA12-P11-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana

podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále takéž „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul podstatné informace sdělené žalobcem v rámci řízení o mezinárodní ochraně. Bylo objasněno, že tvrzeným důvodem azylové žádosti žalobce jsou obavy z problémů ve vlasti kvůli jeho *odlišné sexuální orientaci* a dále obavy z důvodu nesouhlasu s represemi státu proti LGBT komunitě, jakož i vojenským konfliktem na Ukrajině. Za bezprostředně hlavní důvod vstupu do řízení žalobce uvedl snahu zlegalizovat si svůj pobyt v ČR poté, co mu nebylo prodlouženo dosavadní povolení k dlouhodobému pobytu.
3. Žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl v důsledku své *homosexuální orientace* po návratu zpět do vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný na podkladu informace o zemi původu vylíčil situaci příslušníků LGBT hnutí v Rusku, přičemž uzavřel, že navzdory tomu, že postavení sexuálních menšin na území Ruské federace v současnosti *není ideální*, neshledal, proč by právě žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo ze strany ruských státních orgánů či bezpečnostních složek kvůli jeho sexuální orientaci pronásledování či měl mít z tohoto důvodu jakékoliv jiné problémy. Uvedl, že odlišná sexuální orientace v Rusku v současné době není trestná a nová právní úprava (zákon č. 135-FZ) se týká jen *specifických způsobů propagace LGBT+ hnutí*. Žalobce přitom nelze označit za osobu, která by ve veřejném či mediálním prostoru svou homosexuální orientaci aktivně propagovala.
4. Žalobce v průběhu správního řízení nehovořil o tom, že by kdy měl ve vlasti kvůli své orientaci problémy s orgány veřejné moci nebo soukromými osobami. Vyloučil, že by se jakkoliv veřejně projevoval a za dobu svého života v Rusku svou *sexuální orientaci skrýval* a nesvěřil se s ní ani své vlastní rodině, protože jeho orientace nemohla a nemůže být nikomu známa. Jeho jediný konflikt v Rusku se týkal šikany kvůli nadváze, nikoliv sexuální orientace. Žalovaný uvedl, že ani v ČR, kde žalobci v jeho sexuální identifikaci nikdo nebránil, se žalobce *nezapojil do propagace LGBT+ hnutí*, se svým údajným partnerem nežije ve společné domácnosti a neuzavřel s ním ani oficiální zákonný svazek. Jako absurdní potom žalovaný odmítl tvrzení, že by žalobci byla v budoucnu v Rusku kvůli zákazu hormonální terapie u LGBT osob odepřena léčba cukrovky.
5. To, že žalobce nemá aktuálně s ruskými orgány žádné potíže, též dokládá, že mu byl v létě 2023 na zastupitelském úřadě bez jakýchkoli problémů vydán nový cestovní pas. Žalobce v minulosti opustil vlast zcela dobrovolně za účelem studia v ČR, a nikoliv pod tlakem či z donucení. Jelikož se žalobce v domovském státě v minulosti nikdy nestal cílem jakéhokoliv azylově relevantního pronásledování, žalovaný zkonstatoval, že toto *nelze s přiměřenou pravděpodobností očekávat* ani po jeho návratu. Obdobně nedůvodné jsou pak i obavy žalobce v souvislosti s podporou Ukrajiny. Nynější žádost žalobce o mezinárodní ochranu v ČR má žalovaný za účelovou podanou pouze ve snaze zlegalizovat si svůj pobyt na území.
6. Žalovaný zdůraznil, že v případě žalobcem tvrzených obav hodnotil jen fakta, která mají oporu ve správním spisu, a nikoliv jeho hypotézy či spekulativní domněnky, jež reálně nikdy nenastaly. Současná situace žalobce přitom nezakládá důvod pro udělení azylu

podle § 12 písm. b) zákona o azylu a nenaplnuje ani podmínky nutné pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a téhož zákona.

III. Žaloba

7. Žalobce nesouhlasí s tím, že nesplňuje podmínky pro udělení azylu. Namítal, že o mezinárodní ochranu žádal zejména na základě odůvodněného strachu z pronásledování kvůli *odlišné sexuální orientaci*. Jakkoli homosexualita v Rusku není trestná, její projevy jsou nezákonné, což ji fakticky staví mimo zákon. Příslušníci LGBT+ komunity jsou na území Ruska citelně diskriminováni a čelí řadě represí, přičemž státní orgány podněcují společnost, aby homosexualitu vnímala jako zvrácenou a odporující rodinným hodnotám.
8. V souvislosti s rozšířením platnosti tzv. zákona proti gay propagandě v roce 2022 byla zakázána jakákoli propagace netradičních sexuálních vztahů, což *de facto* znamená úplnou cenzuru LGBT témat v Rusku. V listopadu 2023 navíc ruský Nejvyšší soud uznal „mezinárodní veřejné LGBT hnutí“ za *extrémistickou organizaci*, čímž je fakticky zakázal. V návaznosti na to došlo ke zvýšení pronásledování LGBT+ osob na území Ruské federace, zhoršení postojů v ruské společnosti proti homosexuálům či navýšení počtu útoků proti příslušníkům sexuálních menšin, jež se stále častěji stávají obětmi nenávistné trestné činnosti, a to včetně vraždy, fyzického násilí či vydírání. Poněvadž efektivní vyšetřování útoků vážně nejsou LGBT osoby před útoky ze strany třetích osob chráněny. Tyto skutečnosti vyplývají z řady vnitrostátních i mezinárodních informačních zdrojů.
9. Žalovaný posoudil azylový příběh žalobce nesprávně a neobstaral si dostatek informací o zemi původu tak, aby mohl postavení LGBT komunity v Rusku řádně a objektivně posoudit. Bylo jeho povinností *hodnotit relevantnost obav žalobce* jako aktivního homosexuála, který svou orientaci nijak neskrývá, z budoucího pronásledování v případě návratu do země původu. Shromážděné informace se zaměřují výhradně na to, jak se v Rusku trestá *propagace LGBT+ tematiky*, což není pro případ žalobce zásadní. Naopak nic neříkají o tom, jak vypadá běžný život LGBT menšiny, jež v Rusku čelí každodenním perzekucím.
10. Žalobce se současně obává návratu do vlasti i pro to, že *nesouhlasí s válkou na Ukrajině*, a protože je v branném věku, je pravděpodobné, že bude povolán do armády, kde bude čelit diskriminaci pro svou orientaci. Kromě toho pak žalobce jako student studující v ČR spadá do okruhu osob, jež mohou být v Rusku dle dekretu prezidenta Putina ze dne 28. 12. 2024 *považovány za extremisty*. V případě návratu do Ruské federace by tak žalobce mohl být obviněn z extrémismu, zadržen a vězněn. Proto zdejšímu soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Ve svém vyjádření žalovaný především polemizoval v tom směru, že žalobce *není žádným členem LGBT+ skupiny* a nelze jej považovat ani za aktivního homosexuála, protože svou orientaci sám nijak nepropaguje. Homosexuál, jenž se veřejně neidentifikuje jako člen LGBT+ komunity, *není* automaticky součástí této skupiny z hlediska společenského či komunitního. Není tedy zřejmé, jak konkrétně se problematika LGBT+ aktivistů promítá do azylového příběhu žalobce, resp. jaké obavy z ní pro něho vyplývají. Obšírné žalobní pasáže popisující potíže osob v souvislosti

s propagací LGBT hodnot postrádají odraz v příběhu žalobce, pročez je žalovaný považuje za irelevantní.

12. Žalovaný má za to, že v rámci odůvodnění v logickém sledu a srozumitelně reagoval na zjištěné skutečnosti. Jednotlivá tvrzení žalobce ani po vyhodnocení podkladových informací nevedou k předpokladům, které lze považovat za zdroj důvodných obav pronásledování. Případ žalobce byl vyhodnocen individuálně a ve všech jeho souvislostech. Poněvadž obsah žalobních námitek není způsobilý zpochybnit závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí, navrhl žalovaný soudu zamítnutí žaloby.

V. Správní spis

13. Správní spis tvoří zejména záznam o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 20. 11. 2023 a protokol o pohovoru k dané žádosti z téhož dne. Ke své žádosti zároveň žalobce doložil též několik fotografií zachycujících jej s jeho současným partnerem během jeho pobytu na území ČR, jakož i kopii potvrzení o přechodném pobytu partnera. Součástí správního spisu je i množství žalobcem předložených zahraničních internetových článků (včetně jejich překladu do českého jazyka) pojednávajících o situaci sexuálních menšin na území Ruské federace a jejím vývoji v posledních letech.
14. Žalovaný pak pro účely posouzení aktuální situace v Rusku zařadil do správního spisu tyto podklady:
- Informaci OAMP: Ruská federace: Sexuální menšiny: Zákon zakazující propagaci homosexuality, diskriminace a zločiny z nenávisti, postoj státních orgánů, neziskové organizace, současná situace s výjimkou regionu severního Kavkazu ze dne 11. 9. 2024;
 - Informaci OAMP: Ruská federace: Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí: Zacházení ze strany státních úřadů a monitoring sociálních sítí ze dne 8. 7. 2024 a;
 - Informaci OAMP: Ruská federace: Bezpečnostní a politická situace v zemi: Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 8. 7. 2024.
15. Se shromážděnými podklady se žalobce osobně seznámil dne 8. 10. 2024 a nafotil si je na svůj mobilní telefon. Současně dodal, že v Rusku hrozí zatčení už jen za to, že člověk nosí náušnice s duhou, přičemž sexuální menšiny jsou tam obecně vnímány jako „zakázané“. Žalobce projevil zájem doplnit spisovou dokumentaci a ve stanovené lhůtě doložil několik dalších internetových článků popisujících represe ruských státních orgánů vůči členům LGBT+ komunity. Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí, které je předmětem přezkumu krajským soudem v tomto řízení.

VI. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [viz § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
17. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3

směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).

18. Krajský soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
19. Po pečlivém zhodnocení žalobních námitek krajský soud shledal, že žaloba je **důvodná**.
20. Jádrem podané žaloby jsou obavy žalobce z hrozícího pronásledování na území Ruské federace z důvodu jeho příslušnosti k sexuální menšině. Vzhledem k tomu, že je žalobce dostatečně osvědčil již ve správním řízení, že je praktikujícím homosexuálem, je třeba ho považovat za *příslušníka tzv. LGBT komunity*. Z pohledu zdejšího soudu homosexuální orientace činí z žalobce bez dalšího člena LGBT komunity. V tomto ohledu tudíž krajský soud odmítl polemiku žalovaného ve vyjádření k žalobě, že žalobce je pouze homosexuální orientace, ovšem není členem žádné LGBT skupiny a ani aktivně homosexualitu nepropaguje. Krajský soud se zabýval tedy tím, jestli a s jakou mírou pravděpodobnosti mu z tohoto důvodu může v případě návratu zpět do Ruské federace hrozit nebezpečí pronásledování. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí zdejší soud usoudil, že žalovaný v rámci hodnocení důvodnosti žalobcova azylového příběhu postupoval v rozporu s platnými zákonnými i judikaturními východisky, protože je jeho rozhodnutí dílem nezákonné a dílem nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (viz níže).
21. Z hlediska posuzované věci je podstatné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, dle kterého se azyl udělí cizinci tehdy, *bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště*. Pronásledováním se přitom dle § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
22. Ve vztahu k homosexualitě připadá z hlediska shora citovaných taxativně vymezených azylově relevantních důvodů do úvahy *pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině*. Na tomto místě krajský soud odkazuje na čl. 10 odst. 1 písm. d) tzv. kvalifikační směrnice (2011/95/EU) vymezující znaky sociální skupiny. Podle tohoto ustanovení tvoří skupina určitou společenskou vrstvu tehdy, jestliže příslušníci této skupiny sdílejí vrozený charakteristický rys nebo společnou minulost, kterou nelze změnit, nebo sdílejí charakteristiku nebo přesvědčení, které jsou natolik zásadní pro totožnost nebo svědomí, že daná osoba *nemá být nucena*, aby se jí zřekla, a dále tato skupina má v dotyčné zemi odlišnou totožnost, protože ji okolní společnost *vnímá jako odlišnou*.
23. Jako příklad sociální skupiny splňující rozhodná kritéria přitom citované ustanovení explicitně zmiňuje skupinu založenou na *sexuální orientaci* či *genderové identitě*. Tento závěr potvrzuje rovněž judikatura Soudního dvora EU (dále jen „SDEU“). Např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2018, ve věci C-473/16, SDEU vyslovil, že sexuální orientace představuje charakteristiku, jež může zakládat příslušnost žadatele k určité sociální

skupině ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 2011/95, pokud skupina osob, jejíž příslušníci sdílejí stejnou sexuální orientaci, je vnímána okolní společností jako odlišná (srov. taktéž závěry rozsudku SDEU ze dne 7. 11. 2013, ve *spojených věcech C-199/12 až C-201/12*). K obdobným závěrům přitom již dříve dospěla i judikatura Nejvyššího správního soudu např. v rozsudcích ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006-52, či ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009-100; rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz).

24. Z podkladové informace OAMP: Ruská federace: Sexuální menšiny ze dne 11. 9. 2024 použité žalovaným v projednávané věci (a shodně i z dalších informačních zdrojů dodaných žalobcem v průběhu správního řízení) již *prima facie* vyplývá, že státní moc v Rusku a jí ovládána veřejná média setrvale vystupují proti osobám s menšinovou sexuální orientací tvořících tzv. LGBT+ komunitu a ovlivňují mínění společnosti, jež tak v důsledku toho nazírá na členy LGBT+ hnutí značně negativně a diskriminačně. Za této situace proto krajský soud nemá žádné pochybnosti o tom, že LGBT+ osoby v Ruské federaci představují samostatnou sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, u níž je zapotřebí důkladně zkoumat možné riziko pronásledování. Shodně přitom v minulosti uzavřely též další soudy rozhodující ve věcech správního soudnictví (srov. rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2021, č. j. 53 Az 10/2019-63, Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2024, č. j. 21 Az 1/2024-41, či Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 9. 2025, č. j. 51 Az 2/2025-118).
25. Vzhledem k tomu, že je žalobce příslušníkem sociální skupiny, u které zákon o azylu v případě *existence odůvodněného strachu z pronásledování* umožňuje udělení azylu, bylo povinností žalovaného důsledně zkoumat, do jaké míry jsou žalobcem namítané obavy z pronásledování kvůli odlišné sexuální orientaci pravděpodobné (tj. odůvodněné), či nikoliv. Krajský soud v této souvislosti nutně připomíná, že posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu má *prospektivní povahu*. Je tedy nezbytné zkoumat potencialitu pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele o mezinárodní ochranu do země původu. Při tom je využíván *standard přiměřené pravděpodobnosti*, což v praxi znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv jen hypotetická. Judikatura i doktrína pak shodně dovozují, že k naplnění tohoto standardu postačuje již existence menší než 50% pravděpodobnosti, že žadatel bude ve vlasti pronásledován (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, či ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112).
26. Na tomto místě proto musí krajský soud *striktně odmítnout* „základní premisu“ ovlivňující další úvahy žalovaného v jeho rozhodnutí. Není pravdou, že je žalovaný při posuzování žalobcových obav povinen hodnotit „jen fakta mající oporu ve správním spisu“, a nikoli již žalobcem tvrzené hypotézy či domněnky. Krajský soud uvádí, že prospektivní posouzení hrozby pronásledování z povahy věci předpokládá vyhodnocení možných budoucích situací, jež mohou v konkrétních podmínkách žadatele reálně vést k útoku na jeho základní práva. Nejde tedy o pouhou úvahu nad hypotetickými scénáři, ale o posouzení toho, zda v případě návratu do vlasti mohou nastat okolnosti, které přiměřeně pravděpodobně vyústí v pronásledování žadatele. Žalovaný ovšem na tyto úvahy *nesprávně rezignoval*, čímž postupoval *v rozporu se smyslem a účelem* azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Již proto krajský soud závěry žalovaného v otázce neudělení azylové ochrany žalobci ve smyslu citovaného ustanovení posoudil jako nedostatečné, zkršené a v konečném důsledku i nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

27. Z odůvodnění rozhodnutí je patrné, že žalovaný při hodnocení naplnění podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu *upnul svou pozornost pouze k tomu*, že žalobce v minulosti v průběhu svého pobytu v Ruské federaci, kde pobýval naposledy v roce 2015, se nikdy nestal kvůli své sexuální orientaci terčem pronásledování ze strany státních orgánů či soukromých subjektů. Skutečnost, že žalobce dosud v Rusku nečelil pronásledování, resp. ve vlasti nezažil ani žádnou jinou negativní zkušenost související se svou sexuální orientací, však *bez dalšího neznamená*, že pronásledování nemůže čelit v budoucnu. Jak konstatoval i Nejvyšší správní soud ve svém recentním rozsudku ze dne 24. 10. 2025, č. j. 5 Azs 332/2024-48, ačkoliv je pronásledování v minulosti v souladu s čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice významnou indicií přiměřené pravděpodobnosti pronásledování v budoucnu, *nejedná se o jediný možný ukazatel*. Existence strachu z pronásledování nemusí nutně pramenit výlučně z vlastní zkušenosti žadatele, ale může mít svůj základ i v jiných (objektivních) okolnostech.
28. Právě absence povinných (prospektivních) úvah stran možného budoucího pronásledování činí rozhodnutí žalovaného neúplným. Je přitom zjevné, že v případě žalobce se okolnosti od jeho posledního pobytu ve vlasti *podstatně změnily*, a to po subjektivní i objektivní stránce. Zdejší soud především uvádí, že žalobce Ruskou federaci definitivně opustil v roce 2015 ve věku 20 let, přičemž do té doby svou minoritní sexuální orientaci nedával veřejně nijak najevo, tajil ji i před svým nejbližším okolím a za dobu svého pobytu v Rusku neměl žádný (homosexuální) partnerský vztah, jímž by upoutával pozornost příslušných subjektů. V současné době je přitom situace značně odlišná, protože si žalobce během pobytu v ČR *nalezl partnera* maďarské státní příslušnosti, s nímž se veřejně prezentuje, tráví společný čas a vede plnohodnotný společenský život, což dokládají i žalobcem předložené fotografie ve správním řízení.
29. Neméně se přitom v poslední době změnila i situace v Ruské federaci, pokud se týče postavení členů LGBT+ komunity a jejich práv. K tomu je třeba uvést, že aby žalovaný mohl obavy z možného budoucího pronásledování adekvátně a v objektivní míře posoudit, bylo jeho povinností si za tímto účelem obstarat *dostatek informací o zemi původu*, které tematicky pokrývají důvody tvrzené žalobcem v azylové žádosti [23c písm. c) zákona o azylu]. V tomto ohledu leží důkazní břemeno na straně správního orgánu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Ustálená judikatura správních soudů nutně vyžaduje, aby veškeré informace o zemi původu shromážděné správním orgánem byly vždy (i) relevantní, (ii) důvěryhodné a vyvážené, (iii) aktuální a ověřené z různých zdrojů, jakož i (iv) transparentní a dohledatelné (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, či ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81).
30. Právě z hlediska kvality shromážděných podkladů a jejich aplikace na případ spatřuje krajský soud v postupu žalovaného nejvýraznější deficit. Krajský soud konstatuje, že žalovaný pro účely posouzení příběhu žalobce a zhodnocení jeho budoucích obav založil do správního spisu všeho všudy pouze tři zprávy o zemi původu, z nichž jen jediná – *Informace OAMP: Ruská federace: Sexuální menšiny ze dne 11. 9. 2024* – obsahově souvisí s namítanými důvody mezinárodní ochrany. I k obsahu této zcela zásadní informace, resp. její následné interpretaci žalovaným v odůvodnění napadeného rozhodnutí, má však krajský soud výhrady.
31. Z citované zprávy přitom vyplývá, že byť homosexualita není na území Ruské federace od roku 1993 trestná, po roce 2012 *zesílila homofobní propaganda* ze strany politické

reprezentace a státních médií, jež popisovala LGBT+ osoby jako morálně či fyzicky zvrácené. V Rusku není povolené manželství ani občanské svazky mezi osobami stejného pohlaví a ruská legislativa neposkytuje aktuálně *žádnou ochranu v případě diskriminace na základě sexuální orientace* (např. v oblasti bydlení, zaměstnání či přístupu ke zdravotnictví). V průběhu roku 2013 byl navíc přijat federální zákon č. 135-FZ (označovaný jako „zákon proti gay propagandě“), jímž ruské úřady zakázaly propagaci netradičních sexuálních vztahů mezi neplnoletými. Uvedený zákaz byl posléze rozšířen novelou z prosince 2022, která jej vztáhla i pro zbytek společnosti (tj. dospělé osoby) a v této souvislosti zpřísnila již existující tresty a dále omezila veřejnou viditelnost LGBT+ tematiky. Nově jsou tak zakázány též *„projevy netradičních sexuálních vztahů nebo preferencí“*, přičemž za porušení tohoto zákazu lze uložit viníkovi trest v řádu až několika set tisíc rublů.

32. Současné citovaná informace výslovně připouští, že mimo zákona č. 135-FZ využívaly ruské úřady k prosazování „tradičních rodinných hodnot“ a potlačování a diskriminaci LGBT+ hnutí i další právní nástroje. Mezi tyto patří např. zákon o zahraničních agentech či *rozhodnutí Nejvyššího soudu Ruské federace* (zpráva přitom nesprávně uvádí ústavního soudu – pozn. zdejšího soudu), jež *označilo mezinárodní LGBT hnutí za extrémistické*. V důsledku toho bylo možné omezit činnost organizací hájících práva LGBT+ osob a aplikovat na LGBT+ tematiku články trestního zákoníku. Oproti tomu v případě zločinů spáchaných vůči členům LGBT+ komunity ruské úřady naopak pravidelně neaplikují přitěžující ustanovení trestního zákoníku klasifikující útoky proti sexuálním menšinám jako tzv. zločiny z nenávisti, za něž lze uložit přísnější trest.
33. Shora uvedené poznatky dle krajského soudu nenasvědčují tomu, že by se postavení LGBT+ osob v Ruské federaci v posledních letech jakkoliv zlepšilo. Naopak poukazují na zcela opačný trend, tedy *postupné a systematické zhoršování jejich právního i faktického postavení*. Takový nepříznivý vývoj má přitom přímý dopad na posouzení důvodnosti žalobcových obav, jenž se mezinárodní ochrany v ČR domáhal kvůli obavám z pronásledování z důvodu své homosexuální orientace. Pokud žalovaný uvedené okolnosti nereflektoval a navzdory těmto zjištěním dovodil (a to čistě z důvodu absence pronásledování v minulosti), že žalobci v případě návratu zpět do Ruska ani v současné době pronásledování ani žádné jiné problémy nehrozí, působí jeho závěr *nepřesvědčivě a odporuje správnímu spisu* [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
34. V situaci, kdy je existence LGBT+ skupiny v Ruské federaci *prakticky kriminalizována*, je jen stěží představitelné, že by žalobce jako praktikující homosexuál mohl v takovém prostředí bez obav nerušeně realizovat svůj partnerský život stejným způsobem a míře, jak to doposud činil v ČR. V kontextu citované zprávy se zdejšímu soudu *jeví jako málo pravděpodobné*, že by se žalobce mohl v Ruské federaci bez obav veřejně držet s partnerem za ruce, objímat se či si jinak přirozeně projevovat vzájemnou náklonnost, aniž by tím riskoval zásah policie a následný postih. Zdejší soud přitom zdůrazňuje, že podle ustálené judikatury evropských soudů po žalobci *nelze spravedlivě požadovat*, aby se v případě návratu do Ruska choval zdrženlivěji či svou homosexuální orientaci skrýval (viz rozsudek SDEU ze dne 7. 11. 2013, ve *spojených věcech C-199/12 až C-201/12*, či rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 17. 11. 2020, ve věci *B. a C. proti Švýcarsku*, stížnosti č. 889/19 a 43987/16).
35. Konečně zdejší soud dodává, že pro účely řádného posouzení merita žádosti (ale i z hlediska budoucí rozhodovací praxe žalovaného) je zapotřebí doplnit a upřesnit ve věci

užitou Informaci OAMP: Ruská federace: Sexuální menšiny ze dne 11. 9. 2024 v tom směru, aby z ní jasně vyplývalo, *jaké konkrétní projevy homosexuální či jiné menšinové sexuální orientace navenek a jakou formou* jsou v současné době v Rusku postihovány. Z citované informace je sice zřetelný celkový obecný kontext situace LGBT+ skupiny na území Ruské federace včetně jejího vývoje v posledních letech (viz výše), nicméně daná informace již postrádá jakýkoliv (byť elementární) výčet jednání či projevů veřejné náklonnosti, jež jsou v současné době v Rusku ať už na základě zákona, anebo v důsledku rozhodovací praxe ruských orgánů činných v trestním řízení (v tomto ohledu připadá do úvahy především rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2023, jímž bylo mezinárodní LGBT+ prohlášeno za extrémistickou organizaci) zakázány.

36. Příkladem zdejší soud v rámci citované informace odkazuje na pasáž pojednávající o dopadech federálního zákona č. 135-FZ proti gay propagandě, jímž je po novele z roku 2022 zakázána a finančně postihována jakákoliv „*propagace netradičních sexuálních vztahů*“ napříč ruským obyvatelstvem, stejně jako i „*projevy netradičních sexuálních vztahů nebo preferencí*“. Konkrétní obsah těchto termínů předmětná informace nijak nevysvětluje, přičemž je nasnadě, že pod takto široce a neurčitě vymezené pojmy lze subsumovat téměř jakýkoli projev běžného partnerského života. Za této situace se proto zdejší soud připojil k požadavku Městského soudu v Praze vysloveném v jeho nedávných rozsudcích ze dne 22. 4. 2025, č. j. 21 Az 1/2025-36, ze dne 22. 4. 2025, č. j. 21 Az 2/2025-32, či ze dne 31. 10. 2025, č. j. 19 Az 12/2025-31, aby si žalovaný opatřil zprávy o zemi původu, které poskytnou jednoznačnou odpověď na otázku, *co se skutečně ve smyslu zákona č. 135-FZ rozumí propagací LGBT+ vztahů, která je sankcionována*. Bez adekvátní odpovědi na tuto otázku nelze s přiměřenou pravděpodobností posoudit, zda žalobci v případě návratu do Ruska hrozí pro jeho sexuální orientaci riziko pronásledování.
37. Pro účely dalšího doplnění zpráv o zemi původu se přitom nabízí vycházet z recentní informace Agentury EU pro otázky azylu (EUAA) z prosince 2025 rozsáhle pojednávající o současných poměrech v Ruské federaci včetně postavení sexuálních menšin, zákazu LGBT+ propagandy a využívání protiextremistické legislativy (*EUAA: Country of Origin Information Report: The Russian Federation: Country Focus*). Současně není vyloučeno, aby žalovaný při doplňování podkladového materiálu a hledání odpovědi na shora položenou otázku přiměřeně přihlédl a odpovídajícím způsobem vytěžil též poznatky vyplývající z článků a dalších informačních zdrojů předložených žalobcem v průběhu správního řízení, jež mohou být v tomto ohledu přínosné. Ať už se přitom žalovaný zhostí svého úkolu jakkoliv, výsledkem jeho postupu musí být bezpodmínečně *komplexní, ucelený a dostatečně praktický* pohled na problematiku LGBT+ osob v Rusku, jak to vyžaduje již citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu.
38. Závěrem krajský soud uvádí, že s ohledem na další procesní vývoj věci považuje za nadbytečné, aby se za situace, kdy přistoupil ke zrušení rozhodnutí žalovaného *en bloc* kvůli nedostatečnému posouzení hlavní dějové linky žalobcova azylového příběhu, nyní blíže zabýval námitkami žalobce týkajícími se jeho obav z možného povolání do ruské armády, příp. rizika, že by jako student dlouhodobě pobývajícím v nepřátelském zahraničním státě mohl být ruskými orgány podle platné legislativy považován za extremistu. Tyto skutečnosti navíc žalobce neuvedl v průběhu správního řízení, ale až v podané žalobě, a tudíž žalovaný *neměl možnost se k nim jakkoliv vyjádřit*. Krajský soud

proto dospěl k závěru, že nejvhodnějším a z hlediska procesní ekonomie i nejúčelnějším postupem je ponechat posouzení těchto nově uplatněných tvrzení na žalovaném, který se jimi bude moci řádně zabývat v pokračujícím správním řízení ve smyslu principu subsidiarity správního soudnictví (§ 5 s. ř. s.).

VII. Závěr a náklady řízení

39. Poněvadž krajský soud shledal námitky žalobce důvodnými, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. a vrátil mu věc k dalšímu řízení (výrok I.).
40. V něm je žalovaný zejména povinen v souladu s právním názorem krajského soudu vyjádřeným výše v tomto rozsudku *adekvátně doplnit podklady* o zemi původu v otázce situace LGBT+ osob v Rusku. Žalovaný je povinen nahlížet na žalobce jako na člena LGBT+ komunity a z tohoto pohledu hodnotit pravděpodobnost jeho pronásledování v případě návratu do země původu. V jejich kontextu potom žalovaný ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu *prospektivně zhodnotí* přiměřenou pravděpodobnost žalobcem předestřených obav z pronásledování v zemi původu kvůli jeho sexuální orientaci, a to i ve vazbě na nedávné rozhodnutí Nejvyššího soudu Ruské federace, které nově posouvá jakoukoli podporu LGBT+ hnutí do trestněprávní roviny. V neposlední řadě pak žalovaný v dalším řízení vypořádá i obavy žalobce z možného povolání do ruské armády a posoudí případné azylově relevantní důsledky jeho vysokoškolského studia v ČR. Právní názor krajského soudu je pro žalovaného závazný (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
41. O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, jenž měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl v řešené věci úspěšný, pročez mu svědčí právo na náhradu nákladů řízení. Žádné náklady ovšem nedoložil a tyto neplynou ani z obsahu soudního spisu. Proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.). Žalovaný jako procesně neúspěšný účastník řízení nemá na náhradu nákladů řízení ze zákona právo (výrok III.)

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. března 2026

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.

samosoudce